

abismo entre vuestra manera de ser y la nuestra.

Lo que hacéis es vengaros en esta pobre criatura de cuatro años, despechada de ser una campesina ordinaria.

En el fondo, ya os lo he dicho, sós una buena mujer, una mujer de todas prendas, sí; pero tenéis una educación que nunca os podréis quitar de encima, una educación repugnante como la tiña.

Nosotros os queremos mucho, pero no podemos pasar por menos que señalar vuestra rusticidad y hacer comparaciones que no nos placen.

¡Que no vuelva a ocurrir eso de insultar a aquel angelito y de haceros llamar abuela! Tanto para Lili como para todo el mundo, vos sós la vieja. No quiero que mi hija tenga que avergonzarse más tarde. No ha de llegar nunca a saber quién sós.

***

Venid aquí. ¿Es así como respetáis lo que os hemos prohibido? Hablábaís de mí y habéis dicho: «Mi hija». Bautista, escandalizado, me lo ha venido a contar. Yo lo he arreglado, pero no quiero que vuelva a pasar. Lo sentimos mucho, pero nos veremos obligados a sacaros de casa. Nosotros no somos como vos y hemos de conservar nuestra reputación. Vamos, nada de lloriqueos, que con esto no ganamos nada. Lo que debéis hacer es no ser tan larga de lengua. A vos os pierden la vanidad y la malicia.

¿Queríais pregonar que habéis sido madre? Comprendo vuestra buena voluntad, pero no puedo admitirla.

Hemos tenido toda la paciencia que cabe en lo posible. ¿Vos lo habéis querido? Pues peor para vos. Cada cual tiene en este mundo el premio o el castigo que merece.

Y, además, ¿creéis que no me apena eso de saber que no he de volver a veros?

Yo, tal vez sufro más que vos; y ya lo véis ¡no lloro!

No me ataquéis los nervios con gemidos. Bautista os espera para llevaros al Hospicio. El irá a veros una vez al mes para que tengáis nuevas mías. Pero, sobre todo, decidle siempre que sós mi ama de cría.

Y, ahora, tomad; aquí os doy un billete de cien francos. Ya véis que no somos desagradecidos. Pero no por buenos, hemos de consentir que se nos suban a las narices.

Adiós, buena mujer. Os recomiendo una vez más que no digáis que sós mi madre. De lo contrario, Bautista no irá más a veros.

¡Adiós, pobre vieja! ¿Pues... no me hacéis llorar?...

ALEJANDRO MERCEREAU

La ciencia suprema es de perfeccionar el individuo; es decir el alma humana y de asegurarle el pleno desarrollo de todas sus facultades

LABOULAGE

DIVAGACIONES

De la Llibertat...

Sens dubte que un dels ideals més forts i arrelats en l'esperit de l'home conscient, és la Llibertat. La paraula Llibertat, en el sentit més pur del mot, vol dir independència absoluta de l'individu, sense que cap causa o objecte li marquin una conducta i una vida a seguir. La Llibertat, segons eixa definició, és una utopia, ja que, si posem l'esguard en els diferents estaments de la societat, veurem que de tots ells en pengen cadenes. Tots els moviments o revolucions per a l'obtenció de la Llibertat no han estat altra cosa més que una negació de la mateixa, ja que els cabdills que han llençat les masses a la palestra s'han convertit en veritables opressors d'ella. No discutiré si la posició en que s'han de col·locar els cabdills és una imposició del moment; però no se'm negarà que les paraules sovint estan en contradicció amb els fets.

La Llibertat de pensament; la llibertat que té el jo, d'esbrinar i opinar en tots els camps del coneixement, és potser la única llibertat que gosa l'home amb la restricció del seu propi intel·lecte, que no li deixa veure el Cosmos només que fins a certs límits. Espiritualment parlant, l'home és tant més lliure com més intel·ligència té, ja que ovira horitzons vedats a un cretí. La Llibertat és quelcom ideal que escapa del camp de les possibilitats humanes; és quelcom que sol poden tenir-lo els déus, no els homes, puix que sens dubte som poc perfectes per a gaudir de les seves bel·leses espirituals.

El mot que ajustaria millor, al meu parer, al concepte vulgar que es dona a la paraula Llibertat, seria el de tolerància; ja que toleràncies són totes les petites expansions que ens són permeses. I com més gran sigui la tolerància, més l'home s'aproparà a la Llibertat, però sense aconseguir-la, ja que aqueixa és infinitament gran, mentre que nosaltres, pobres partícules de pols!, no som, en el concert dels mons, només que parts infinitament petites, encara que tinguem desitjos infinitament grans.

La Llibertat, per bé dels homes sempre serà un ideal, jamai una realitat.

Totes les toleràncies que els homes aconseguim, són altres tantes passes que ens apropem a l'ideal, fent que els homes i per tant els pobles, avancin en el camí de la Civilització.

DOMÈNEC BOËT MAYMÓ

DENIGRACIONES SOCIALES

LA CARITAT

Avui, com moltes coses d'aquest món, també s'ha materialitzat la caritat. Vulgarment hom creu que sols pot ésser practicada amb diners i per gent adinerada. Jo crec que tan lloable és un donatiu en metàl·lic per a afavorir el cos, com espargir un xic d'espiritualitat a tots aquells que n'estan mancats, per a afavorir-los l'ànima.

Però avui que les coses espirituals no ens interessen, que sols donem valor positiu a la matèria, és difícil comprendre el valor de cap altra caritat que no sigui una positivitat, com diria un materialista.

Si un home mancat d'elements necessita unes peces de coure per a comprar-se pa per a poder subsistir, també necessita que se li desvetllin la munió de sentiments que formen la seva ànima, per a donar-se compte que viu en un món en el qual hi ha quelcom més a fer que no menjar tan sols.

Però avui, seguint l'evolució del progrés si és que d'això pot dir-se'n progrés, van materialitzant-se totes les coses espirituals, les úniques per les quals pot apreciar-se el veritable valor de l'ànima humana.

Avui, que sols es dona valor a la caritat en l'ordre material, ella s'ha convertit en un luxe; i sols és considerada verdadera la que ofereixen els adinerats, amb un donatiu repartit entre els més indigents, a canvi de veure son acte lloat desde les planes d'un periòdic com persones caritatives.

Quan mirem les coses amb els ulls de l'ànima, hom recorda aquelles divines paraules: «Tots som germans; ajudeu-vos mutuament». Avui no són recordades eixes belles paraules; la caritat s'ha convertit en vanitat, en afany d'humiliar amb llur superioritat material l'ésser desvalgut que ens allarga la mà pidolant una almòdina.

Lloable la caritat practicada per ànimes que n'exclouen la vanitat i el luxe!

Denigrant l'almòdina que humil·lia, donada a voltes amb vistes a mígrats interessos, i altres, convertir-la en vergonyoses especulacions!

D'excloure de la nostra vida tot lo espiritual, tot ço que ens pot fer sensibles a les penes d'altri, hi ha qui en diu progrés; jo en dic denigracions socials.

DOMÈNEC COLOMER

El hombre no es lo que debe ser cuando olvida que la luz de su existencia es el progreso en la vida presente y en la vida futura.

A. COQUEROL